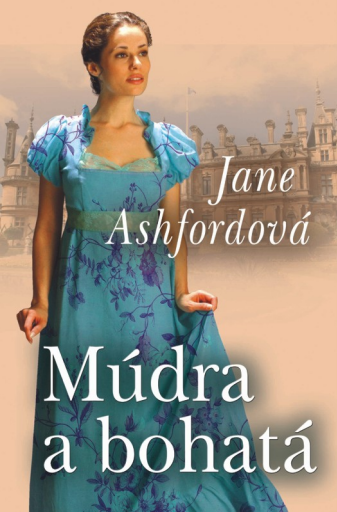

*Jane
Ashfordová*

Múdra
a bohatá

Jane Ashfordová

Múdra a bohatá

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Vajnorská 128, 831 04 Bratislava 3
E-mail: slovenskyspisovatel@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Katarína Jusková
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

Z anglického originálu Jane Ashford: The Bride Insists,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Sourcebooks Casablanca,
an imprint of Sourcebooks, Inc., Naperville, Illinois 2014,
preložila Miriam Ghaniová.

*Tento príbeh je fiktívny. Všetky mená, postavy, miesta a udalosti sú výplodom
autorkinej fantázie alebo sú súčasťou vymysleného príbehu. Akákoľvek podobnosť
so skutočnými udalosťami, miestami a žijúcimi či nežijúcimi osobami je náhodná.*

Copyright © 2014 by Jane LeCompte
All rights reserved
Translation © Miriam Ghaniová 2015
Cover Design © Peter Brunovský 2015
Cover Photo © Franco Accornero
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2016

ISBN 978-80-220-1896-8

1

V UČEBNI V DOME BENSONOVCOV BOLO v to zimné popoludnie celkom príjemne. V kozube horel oheň, a tak sem neprenikal londýnsky chlad, len cez nedoliehajúce okná trochu ťahalo, ale dalo sa to zniesť. V jednom kúte stálo pohodlné kreslo na čítanie, na policiach nekonečné rady kníh. V druhom kúte bol glóbus, veľký takmer ako najmenší žiak v učebni. Na veľkom dubovom stole sa povalovali obchytané počítadlá, perá a ceruzky a iné neodmysliteľné učebné pomôcky.

„Strašne sa nudím,“ prehodila sedemnásťročná Bella Bensonová, natiahnutá na pohovke pod oknom. „Neznášam zimu. Vari sa nikdy nezačne sezóna?“

„Mohla by si dokončiť tú výšivku.“

„Nie ste už moja guvernantka,“ odvrklo dievča a pohodilo hlavou. „Nemusím robiť, čo mi hovoríte. Práve odchádzam z učebne.“

A je to tu, pomyslela si Clare Greenoughová, ale nechala si to pre seba ako väčšinu svojich osobných názorov. Domácnosť riadil, bohužiaľ, jej zamestnávateľ. Všetky tri deti zdedili po pani Bensonovej plačlivosť, ustavične sa sťažovali a Clare sa ich za to neodvážila karhať. „Je pravda, že nemusíš byť v učebni,“ odvetila milo a ďalej triedila papierové nálepky s písmenami. Dieťa, ktoré dokáže umiestniť najviac nálepiek na správne miesto na glóbuse, dostane na olovrant zákusok so šľahačkou. Clare sa už dohodla s kuchárkou. Vždy bolo lepšie sľúbiť nejakú odmenu ako vyžadovať v tejto domácnosti prísnu disciplínu.

„Ani ja nebudem robiť, čo nám poviete,“ ozvala sa dvanásť-ročná Susan Bensonová, zvyčajne sa opíčila po staršej sestre.

„Aj ja,“ vyhlásil desaťročný Charles.

Clare potlačila vzdych, ani sa nesnažila opraviť chlapcovu gramaticky nesprávnu vetu. Charles na jar odíde do školy. Len pre zdĺhavý kašeľ zostával zatiaľ doma. Na ňom jej už nemusí záležať. Bellu o niekoľko týždňov uvedú do spoločnosti a neukáže sa viac v tejto učebni. Zostane len Susan, nezaujímavé dieťa. Clare pocítila výčitku, že ju tak nazvala, ale výsledky jej ročnej snahy nestáli za veľa. Susan nebola na nič zvedavá, nemala predstavivosť a zo všetkých troch detí dávala najavo najväčšiu nespokojnosť a podráždenie, presne ako ich matka. Svoju učiteľku považovala za majetok, ktorý tu bol pre jej zábavu, ale napriek tomu sa odmietala zabávať. Clare desila predstava, že ďalšie štyri roky bude jej jedinou spoločníčkou. Nemala by si pohladať iné miesto?

No dať v takomto prípade výpoveď vždy predstavovalo riziko. Vynoria sa otázky, na ktoré Clare nebude vedieť pravdivo odpovedať. Susan je únavné svojhlavé dievča. Nevydrží už ani chvíľu v jej spoločnosti. Pani Bensonová, nespokojná ako vždy, jej možno nedá odporúčanie, a bez neho si nové miesto nenájde. Clare napadlo, či by nemala... prinútiť Susan, aby si vyžiadala novú guvernanku. Mohla by to urobiť opatrne, aby sa nedovtúpila, že práve o to jej ide. Ale možno sa Susan zlepší, keď ostatní odídu. A nie je jej povinnosťou dozrieť na to? Clare pozrela na dievča, trucovito špúliace pery. Pani Bensonová by aj tak nedovolila žiadnu zmenu. Zbytočná námaha.

Clare sa radšej obrátila k Belle – mala čerstvo ostrihané hnedé vlasy a mušelinové šaty podľa poslednej módy. V Bel-
linom veku sa aj Clare chystala do spoločnosti, mala moderný účes a nové šaty, no potom prišlo Waterloo, jej milovaný brat jej zahynul v boji a celý predchádzajúci život sa rozpa-

dol na kusy. Namiesto vstupu do okázalej spoločnosti musela dozerať na výchovu mladších dievčat a pripravovať ich na vstup do sveta.

Prestaň, prikázala si Clare v duchu. Sebaľútosť odjakživa neznášala. Len všetko zhoršovala a ona si ju nemohla dovoliť. Jej povinnosťou bolo teraz udržať poriadok a disciplínu v učebni. Posunula kôpku papierových nálepiek. „Predpokladám, že ten koláč so šľahačkou budem musieť zjesť sama.“

Susan s Charlesom hlasno zaprotestovali. Clare sa takmer podarilo vmanévrovať ich do zemepisnej hry, keď sa otvorili dvere a vošla Edwina Bensonová. Bolo to také zriedkavé, že na ňu všetci nechápavo vytreštili oči.

Bella hneď vyskočila a napravila si záhyby na nových šatách. „Hľadala si ma, mama?“

„Teba nie. Neviem, prečo si tu v učebni, Bella. Myslela som, že ešte cvičíš na klavíri. Tak rýchlo si sa naučila tú novú skladbu?“

„Hm...“ Bella sa vyhýbala matkinmu pohľadu. Dvere však boli otvorené, asi všetko počula z chodby.

Pani Bensonová stisla úzke pery. „Máte návštevu, slečna Greenoughová.“

To bolo ešte zriedkavejšie ako matkina návšteva v učebni. Vlastne sa to stalo prvý raz.

„Nespomínam si, že by sme sa boli na začiatku dohodli, že môžete prijímať návštevy,“ pokračovala mrzuto staršia žena.

Pri pani Bensonovej zabrala len pokora. „Madam, neviem si predstaviť, kto by...“

„Určite ste niekoho pozvali.“

„Nie. Naozaj netuším, kto to môže byť.“

Pani sa na ňu podozrievavo zahľadela. Nespokojnosť a mrzutosť sa jej zračia už v črtách tváre, uvedomila si Clare. O niekoľko rokov budú ešte očividnejšie. „Bol neústupčivý,“ dodala pani Bensonová. „Až bezočivý, povedala by som.“

„Muž?“ zatiahla nespoko Clare.

Pani Bensonová sa kyslo usmiala, aby potlačila všetky jej nádeje. „Ide zrejme o nejaký obchod.“ Znovu sa zatvárala kyslo. „Nezadlžili ste sa, pravda?“

Musí sa jej to pýtať rovno pred deťmi, ktoré natrčali uši. Pani bola aj zákerná, rada ubližovala a pritom sa ešte väčšmi vyvyšovala. „Pravdaže nie,“ odvetila Clare. Kedy by si na to našla čas, aj keby mala nejaké peniaze?

Pani Bensonová znovu stisla pery. „Predpokladám, že sa s ním musíte stretnúť. No viac sa to nestane, aby to bolo jasné. Ak máte v pláne nejaké stretnutia, odbavte si ich vo voľnom čase.“

Voľný deň mala len raz za mesiac. Aj vtedy ju zvyčajne o niečo požiadali alebo mala vziať deti von. No Clare sa za šesť rokov práce guvernantky naučila držať jazyk za zubami. „Ďakujem, pani Bensonová.“ Už jej to nešlo tak ľahko, lebo vedela, že pani Bensonová je v siedmom nebi, keď jej niekto ďakuje, aj keď nie je žiadny dôvod na vďaku. Clare sa snažila v tejto domácnosti predovšetkým so všetkými vyjsť.

Nasledovala teda paniu dolu do salóna. Bolo tam chladno, v kozube nikto nezakúril, lebo nečakali návštevu. A tejto návšteve, mužovi stojacemu pred vyhasnutým kozubom, nikto určite neponúkne občerstvenie. Bol strednej postavy, chudý, oblečený stroho ako obchodník. Vlasý mu už šediveli a tvár mal zostarnutú. Clare usúdila, že má vyše päťdesiat. Keď vošli, urobil krok dopredu, chvíľu počkať a potom povedal: „Potrebujem sa so slečnou Greenoughovou rozprávať osamote.“

Edwina Bensonová sa naježila, modré oči jej nebezpečne zasvietili. „Prosím? Vyháňate ma z vlastného salóna?“

„Je to dôverná záležitosť,“ dodal muž vecným barytónom, nijako nereagujúc na hnev domácej panej. Pokojne čakal, kedy odíde, čo ju ešte väčšmi popudilo. Zazrela naňho a čosi zašomrala, no napokon sa pobrala k dverám. Muž ju nasledo-

val a zatvoril ich za ňou na západku. Clare nenachádzala slová. Návštevník pôsobil pokojne a zároveň sebaisto. Určite by vydržala aj roky ponižovania a uštipačných poznámok kvôli tejto návšteve. Stáli za to, že vypoklonkoval Edwinu Benso novú za dvere. „Volám sa Everett Billingsley,“ predstavil sa napokon. „Myslíte, že si môžeme sadnúť?“

Clare sa takmer usmiala. Neušiel mu teda postoj domácej panej. Sadla si do kresla, on na pohovku. Čakala, čo jej povie.

Billingsley si ju najprv dlho prezeral. Ruky mala zložené v lone, hlavu trochu naklonenú nabok, takže videl farbu jej očí. Nevypytovala sa, prečo ju tak nečakane prišiel navštíviť. Ani sa nepohla. Ako keby sa chcela stratiť v brokátovom kresle.

Napriek tomu, že bola mladá, mala na hlave čipkový čepiec, čo jej skrýval vlasy okrem niekoľkých prameňov farby šampanského. Šaty voľného strihu mali skôr skryť ako zvýrazniť štíhlu postavu. Áno, bola dosť chudá, no napriek tomu mala oválnu tvár s príjemnými črtami, hoci trochu bledú. Snaží sa pôsobiť predovšetkým nenápadne, uvedomil si. Dokonca aj dýcha opatrne. Everett Billingsley v duchu usúdil, že si asi musí udržať miesto, lebo si tu zarába na chlieb. Vedel si predstaviť, prečo sa tvári tak nenápadne a neutrálne, aby si ju nik nevšímal. Ako slonovinová figúrka. Jeho novinka jej priniesie šťastie. „Mám pre vás dobré správy,“ začal. „Zastupujem Sebastiana Greenougha, vášho prastrýka.“ Trochu sa zamračil, ale nedal nič na sebe poznať.

Clare zalovila v pamäti. Sebastian Greenough bol brat jej starého otca; odišiel do Indie ešte pred jej narodením. Nikdy sa nevideli.

„Pán Greenough v septembri zomrel. Trvalo nejaký čas, kým sme získali všetky potrebné dokumenty, ale už sú poko-pe. Všetko, čo mal, zanechal vám.“

Clare nedokázala potlačiť prekvapenie. „Mne?“

Billingsley prikývol. „Poslednú vôľu napísal v roku, keď zomrel váš brat. Vyjadril v nej želanie všetko vyriešiť.“

Clare sedela ako vytesaná z kameňa. Spomienka na brata ju dosiaľ bolela, ešte aj po siedmich rokoch. Spomenula si na stratu domova, kde prežila celý život, ako mama postupne chradla, keď sa presťahovali inam. Ako môže jedna udalosť spustiť toľko katastrof?

Billingsleyho trochu zaskočilo jej mlčanie, preto dodal: „Celý majetok kedysi odkázal vášmu bratancovi. Nakoniec to chcel asi napraviť.“

Až po smrti, keď z toho nemohol mať nijaké nevýhody, pomyslela si Clare, ale nepovedala nič nahlas. Sebastian Greenough neprejavil o ňu ani štipku záujmu, keď sa snažila vyrovnať so stratou brata.

„Je to dosť veľký majetok,“ pokračoval Billingsley. „Má niečo aj v Indii, čo ešte treba doriešiť. No financie už boli presunuté, investované a teraz z nich plynie príjem viac ako päťtisíc libier ročne.“ Dievča konečne zdvihlo zrak. Mala zvláštne zelené oči a tvárila sa prekvapene. Aj má prečo, veď je to celý majetok.

„Päťtisíc ročne,“ zopakovala Clare. Päťdesiatkrát viac, ako teraz zarábala. Neuveriteľné. „Nie je to nejaký podvod?“

Everett Billingsley sa usmial. „Určite nie. Nebral som sem všetky dokumenty. Chcel som vás požiadať, aby ste prišli do mojej kancelárie. Ale priniesol som toto na znak, že vaša situácia sa naozaj zmenila.“

Vytiahol z vnútorného vrecka na kabátci obálku a podržal jej ju pred očami. Clare ju vzala a nazrela dnu. Bola plná bankoviek.

„Päťtisíc libier. Na výdavky, kým sa všetko nevyrieši,“ dodal Billingsley.

Môžem odtiaľto hneď odísť a kúpiť si pekné šaty, pomyslela si Clare.

Návštevníka potešilo, keď konečne zbadal zmenu na jej tvári, keď konečne zdvihla zrak. „Mal by som vám vysvetliť podmienky. Hotovosť je zatiaľ v depozite. Musím to overiť ja a váš bratanec Simon Greenough, správcovia a potom...” Odmlčal sa a v tvári jej pohaslo všetko svetlo.

„Simon?” Bratanec jej nikdy nedovolí dotknúť sa nejakých peňazí.

Billingsley si odkašľal. „Zdá sa, že pán Simon Greenough napísal vášmu prastrýkovi a sľúbil, že na vás dozrie. Vraj bude dbať na to, aby ste dostali z dedičstva, čo budete potrebovať.”

„Nikdy mi nedal ani penny,” precedila Clare cez stisnuté zuby. Dokonca im ani nepožičal peniaze, keď potrebovali lieky a iné veci pre chorú matku. Vlastne on ju zabil.

„Ako som sa dozvedel,” pokračoval sucho Billingsley, „vo svojej korešpondencii sa dohadovali aj o tom, že peniaze po prastrýkovi by mal dostať práve on.”

„Určite.” Jej bratanca – syna otcovho mladšieho brata, ktorý sa oženil mladý a nerozvážny – viedli k tomu, aby Clare a jej brata odmietal. Akoby sa chcel pomstiť už za to, že vôbec existujú. Jeho nenávisť bola nekonečná.

„Ale nestalo sa to,” dodal Billingsley. „A môžete si byť istá, že sa ich ani nedotkne. Na to dozriem osobne.”

Clare mu uverila. Niečo v jeho tvári v nej vyvolávalo dôveru. „Simon bude mať právo nakladať s tými peniazmi?”

„Len čiastočne. A pod mojím dohľadom.”

Clare zovrela obálku, ktorú jej dal Billingsley. Simon pohne nehom aj zemou, aby dostal tie peniaze.

„Pravdaže, kým sa nevydáte,” dodal muž.

„Čože?”

„Ak sa vydáte, depozit sa otvorí. Váš bratanec už nebude môcť rozhodovať o majetkových záležitostiach.”

„Lebo kontrolu nad financiami preberie môj manžel.”

Clare dobre vedela, aký je zákon. Vydatá žena nemohla vlastniť majetok – všetko čo mala, automaticky prechádzalo na manžela, len čo odznela manželská prísaha.

„Správne,“ odvetil Billingsley. Mladá žena mu po prvý raz pozrela rovno do očí. V zelených očiach jej horel zvláštny oheň, aj tvár sa jej zmenila. Opeknela, ako keby v nej vynikla skrytá inteligencia. Slečnu Greenoughovú som asi podcenil, uvedomil si Billingsley. Bolo v nej oveľa viac, ako sa zdalo na prvý pohľad.

Clare mala pocit, akoby sa vracala do života po rokoch väzenia. Ako keby sa slnko vrátilo do zatvorených izieb. Myseľ jej horúčkovo pracovala. Bratanec Simon urobí všetko, aby jej skrížil plány. Everett Billingsley netuší, s kým má do činenia. Ona sama nezíska kontrolu nad týmto nečakaným šťastím, nad vlastným životom, kým zo scény nezmizne jej bratanec. Hneď jej zišlo na um, či by sa za toľko peňazí nedal najatť vrah. Pravda, neurobila by to, bolo by to nemorálne. A určite by to ani nevyšlo. Musí vykročiť po spoľahlivejšej ceste. No jedno bolo isté – Simon ju tentoraz neobalamutí. Neurobí z nej znovu žobráčku.

2

JAMES BOLEIGH, SIEDMY BARÓN Z TREHEARTHU, sedel v pozlátanom kresle a sledoval, ako jeho priatelia hrajú whist. Popíjal už štvrtý pohár šampanského. Alebo piaty? Netušil ako vždy, keď si s hanbou pomyslel, že si nemôže dovoliť ani ďalšiu fľašu, nieto ešte uzatvárať vysoké stávky pri kartárskom stole. Andrew a Harry sa o jeho páde na dno vôbec nezmienili. Ani na to nepomysleli vo víre zábavy. Boli to dobrí priatelia, azda lepší, ako si zaslúžil. Počas prvého roku na Etone a všetkých pohrôm, čo nasledovali, sa nevedno

ako zblížili. Nie ako kamaráti, prekypujúci falošným súcitom, ktorí zbierajú pikantné podrobnosti. Ba čo bolo horšie, niektorí ho naozaj ľutovali. A to nezniesol! Andrew a Harry nezabudli, čo sa mu stalo, ale boli to skutoční priatelia. Ani sám nevedel, ako lepšie ich opísať. Vedel, hoci to nikdy nepriznal, že bez nich by bol stratený. A teraz bol stratený v každom ohľade. Čo si počne?

Rozcítil sa a znovu si odpil z pohára. Aspoňže dnes večer neuzavrel nijaké stávky. Nebol už taký hlúpy, aby si myslel, že hazardné hry ho zachránia.

Navôkol znela hlasná vrava a vládol hluk, keď muži uzatvárali stávky a objednávali si ďalšie víno. Vzduchom sa niesol dym asi zo stovky sviec a niekoľkých cigár, vznášal sa v ňom pach vosku, tabaku aj potu tých, ktorí zúfalo túžili vyhrať. Jamie si vedel spomenúť na ten pocit – chvenie rúk, ktoré treba skryť, prenikavé prepaľujúce pohľady, zadúšajúci pocit, keď má človek srdce takmer v hrdle pri každom hode kockami. Zúfalstvo, keď prehrá, svetielko nádeje, keď sa mu podarí niečo vyhrať, ale ani malá výhra nikdy nie je dosť. A potom sa všetko obráti proti nemu a zrúti ako domček z kárát. Aj tu boli takí muži, spoznával na nich varovné príznaky.

Jamie sa zahľadel do zrkadla naproti. Videl v ňom svojich priateľov. Harry Simpson bol urastený chlap s nakrátko ostrihanými červenými vlasmi. Ľudia sa často domnievali, že mu to nemyslí, ale za modrými očami sa skrývala britká myseľ. Oproti sedel Andrew Tate, nižší, so svetlými vlasmi ako drôty a sivými očami, čo sa často posmešne leskli. Veľa ľudí sa bálo jeho ostrého jazyka, no v podstate to bol láskavý človek.

A kúsok od nich sedel on sám, ako odraz ducha. Čierne vlasy aj oči, opálená pokožka, keďže trávil veľa času vonku. Jeho matka vždy lamentovala, že je čierny ako cigán. Ako jeho mŕtvy otec, aj on bol urastený, mocný chlap s výraznými lícnyimi kosťami a trochu zvesenými kútikmi úst. To len potvr-

dzovalo jeho pochmúrnú náladu; vlastný otec bol toho jasným dôkazom. Teraz sa opieral v kresle a sledoval priateľov, ktorí vyhadzovali karty jednu za druhou. Akoby vôbec nepatril do tohto sveta. Zdvihol pohár, akoby pripíjal sám sebe, ako keby si blahoželal k úspešnej pretvárke. Alkohol vždy načas zahnal problémy.

„Jamie?“ oslovil ho Andrew a zdvihol pohár. Jamie svoj položil.

Hra sa skončila.

„Ešte šampanské!“ zvolal ktorýsi z hráčov na sluhu. „Tu Trehearth nás všetkých vysáva ako špongia.“

Jamieho tá poznámka rozhnevala. Vyskočil, len-len že udržal rovnováhu. Istotne už vypil päť pohárov. „Na môj účet.“

„Žartuješ...“ začal Harry.

„Idem poň!“ vykrikol Jamie a tackal sa preč. Objedná dve fľaše, nie, tri, dopekla! Čo na tom záleží? Aj tak sa čoskoro tento život skončí, všetko bude stratené. Držal sa na jeho ruinách, ako mohol. Jeho veritelia už strácali trpezlivosť. Domov, ktorý tak miluje, mu vezmú. Na niekoľkých fľašiach vína predsa nezáleží, ak umlčí tých hlupákov pri stole, čo stále podpichujú. To si ešte môže dovoliť. Nuž, objedná ich radšej hneď tucet!

Večer pokračoval ako zvyčajne. Andrew s Harrym, dlhodobí partneri vo whiste, vyhrali. Jamie ďalej pil. Boli takmer dve hodiny, keď sa všetci traja vracali do Andrewovho bytu na Duke Street, no nikomu sa ešte nechcelo do postele. Harry nemal nasledujúci deň žiadne povinnosti a nemusel sa vrátiť domov. Andrew bol nočná sova a Jamie bol pohrúžený do chmúrnych myšlienok. Posledné dni mu nestačilo víno, aby tvrdo zaspal. Otvorili si fľašu brandy, posadali do kresiel v Andrewovej pohodlnej obývačke a hriali sa pri kôzube.

„Prečo sa tak mračíš, Jamie?“ opýtal sa Andrew. „Sedíš tam ako Byron, alebo sa naňho hráš, keď je teraz v Grécku.“

Jamie sa zamračil ešte väčšmi. Mal by svojim verným priateľom konečne povedať pravdu. „Som hotový. Skončil som.“

Andrew s Harrym si vymenili pohľady. Jamie mával zlú náladu, ale toto nevyzeralo dobre. Harry prehovoril žoviálnym tónom: „Vieš, čo hovorím vždy. Mal by si si nájsť nejakú bohatú dedičku. Keď sa začne sezóna...“

„Už bude neskoro,“ prerušil ho Jamie a poriadne si odpil. „A keby aj nebolo, dobre vieš, že sa k žiadnej nemôžem ani len priblížiť. Ich matky dobre vedia, že som skrachovaneč. Spomínaš si na poslednú sezónu? Na bál u Laramyovcov? Chcel som vyzvať do tanca Annie Fitzgeraldovú, ale jej matka mi to nedovolila.“

„Bol si štátý ako čík,“ zdôraznil Harry. „Takmer si sa neudržal na nohách.“

„Nebol!“ odsekol Jamie a znova sa napil.

„Jej matke si povedal, že je stará striga,“ zaspomínal si Andrew. „Všetci to počuli. To ti určite nepomohlo.“

„Nebol by som to urobil, keby ma neurazila.“ Jamie dopil brandy a spomínal, ako potupne kráčal cez parket, keď ho odohnala. Na šepot, čo sa všade ozýval. „Je to stará striga, ba čo horšie, zmija,“ dodal a znovu si nalial. Brandy so šampanským účinkovalo rýchlo. Nech to berie čert, už aj tak sa cítil pekelné. Kedy mu ten alkohol konečne udrie na mozog?

„Počul som, že je ľahšie nájsť si bohatú dedičku v Bathe...“ mudroval Harry.

„Hovorím ti, že je neskoro,“ prerušil ho Jamie. „Nemám pred sebou ďalšiu sezónu. Banky mi vezmú Trehearth.“ Domov, čo niesol jeho meno, sa dostane do rúk nejakého cudzinca. Ktosi kúpi jeho dedičstvo. A on zostane na ulici, na okraji spoločnosti, bude sa klaňať tým, čo nespádli na dno ako on. Nie, to sa nestane. Nikdy nespádnuť tak hlboko.

„Môže človek vôbec milovať ženu, keď mu ide o jej peniaze?“ premýšľal nahlas Andrew.

Harry sa zosunul nižšie v kresle a vyložil si nohy na turecký otmán. „No, až také zlé to nemusí byť.“ Po ďalšej dávke brandy začal filozofovať aj on a zdvihol ukazovák. „Všetci sa musíme oženiť, nie? Je to naša povinnosť.“ Ani nečakal, kým priatelia prikývnu, a pokračoval: „Nemali by sme sklamať svoje matky... rodiny tým, že si nájdeme nejakú neprijateľnú ženu.“ Prikývol sám sebe. „Takže...“ Po druhom prste zdvihol aj tretí. „Máme isté...“ hlasno si odgrgol, „... pole pôsobnosti. Prečo by sme sa nezamerali na nejaké šľavnaté, kypré ženy... Možno objavíme také, čo sa nám zapáčia.“

„Len aby sme z nich vytiahli peniaze?“ opýtal sa Andrew. „To je hlúpe. Tak by som sa nikdy nezoznámil s Alice.“

„To by už len bola tragédia,“ zašomral Harry. Jamie naňho vrhol významný pohľad. Obaja trpeli, keď sa Andrew minulú sezónu zahľadel do Alice Whitsettovej. Stále museli počúvať svojho vtipného, múdreho priateľa, ako reční na jedinú tému – dokonalú lásku. Jediný Alicin úsmev ho dokázal úplne zmeniť; keď si ho nevšímala, bol mrzutý ako čert. Pre princeznú svojho srdca dokonca zložil báseň.

„Havranie vlasy s leskom hodvábu,“ spomenul si s úškrnom Jamie. Potom sa Alice vydala za iného. Nasledujúci mesiac alebo dva sa nedali vydržať.

Spomínaný šťastlivec sa neskôr sťažoval na Alicinu zlú povahu, čo Andrewovi vzalo vietor z plachiet. Vietor sa ešte väčšmi obrátil, keď ten chlap v klube vyhlásil, že Alice je ako jej matka. Jamie a Harry videli, ako Andrew vyvalil oči a zalomcovala ním triaška. Záhadou bolo, že ostatným Alice vždy pripadala ako obyčajné dievča. Podľa Jamieho bola celkom pekná, ale nie zasa krásavica, a určite nie dosť zaujímavá, aby sa s ňou dal do reči. Predstavil si, že by sa bola stala manželkou jeho priateľa. Nechápal, ako sa pri nej jeho múdry priateľ

môže meniť na takého idiota. Andrew tvrdil, že je to láska, ale Jamiemu to pripadalo skôr ako šialenstvo.

„Musí existovať nejaké východisko,“ pokračoval Harry. „Mohol by si sa oženiť s Lily.“

„Už nepi, priateľu,“ ozval sa Andrew.

„Chceš povedať, že táram? Čo zlé je na mojej sestre?“

„Ešte je školáčka, nie?“

„Tento rok ju uvedú do spoločnosti,“ zdôraznil Harry.

No aj keby do manželstva niečo priniesla, pomyslel si Jamie, nestačilo by to, a popravde o nej vôbec neuvažoval. Harry netušil, akú sumu by potreboval, aby Trehearth postavil znovu na nohy. A prečo by mal? Aj tak to bolo nad jeho možnosti. Samozrejme, Lily by nikdy nezneužil, aj keby mala veľké veno. „Ďakujem, Harry, ale Lily si zaslúži lepšieho. A ja musím čeliť krutej realite. Už sa to nedá odkladať.“

„Čo urobíš?“ opýtal sa Andrew.

„Skončím, prelomím putá.“ Jamieho zrazu pochytila ľútosť. „Pohľadám si dajakú prácu.“

„Prácu?“ Harry neveriacky vytreštil oči. „Akú prácu by si mohol...“ Zatvoril ústa, aby priateľa neurazil.

„Napadlo mi, že by som mohol spravovať nejaký veľký majetok.“

„Spravovať majetok?“

„Po tieto dni ľudia skupujú majetky a nemajú s nimi skúsenosti.“ Úspešní zbohatnutí obchodníci. Brandy páliło Jamieho v žalúdku, keď si predstavil tých ľudí.

„Bude teda z teba nejaký poskok?“ opýtal sa Harry.

„Je to jediné, čo viem robiť.“

Jamieho sklúčený tón oboch umlčal, na tvárach sa im zračil súcit. Jamie sa načialhol k fľaši a nalial si ďalší pohár.

Clare Greenoughová sedela v pekne zariadenej kancelárii agentúry, ktorá jej našla posledné dve miesta guvernanky.

Bola to malá oddelená časť, určená na pohovory. Farnham a Hicks považovali za najspolahlivejšiu agentúru, pomocou ktorej hľadali, učiteľov, spoločníčky aj komorné, teda tých, ktorí boli niekoľko stupienkov nad občajným služobníctvom. Celé roky sa k nej správali milo. Clare verila pani Hicksovej ako málokomu na svete.

Veľmi jasne vyslovila svoje požiadavky, ale prvé dve ženy, s ktorými sa rozprávala, ich veľmi nespĺňali. Clare nevedela prečo, ale chcela si vybrať to najlepšie. A tak trpezlivo čakala na tretiu kandidátku, hoci by bola najradšej konala okamžite.

V posledných dvoch týždňoch navštívila kanceláriu Everetta Billingsleyho a podpísala všetky potrebné dokumenty. Až keď si prečítala právnické listiny a videla ozdobné pečate na úradných dokumentoch z ďalekej Indie, uverila, že je to naozaj pravda. Oznámila Bensonovcom, že dáva výpoveď. Bolo to nepríjemné, ako očakávala. Edwina Bensonová brala Clarino nové postavenie ako osobnú urážku a dala jej najavo, že ňou pohŕda. Keby Clare ešte potrebovala odporúčanie... No nebude ho potrebovať. Už nikdy. Zhlboka sa nadýchla. Prenajala si izbu v hoteli U Mivarta na Brook Street a teraz sedela v agentúre, aby pokročila vo svojich plánoch.

Pani Hicksová otvorila dvere a nazrela dnu. Clare prikývla, a tak do miestnosti voviedla ďalšiu ženu. „Toto je pani Selina Newtonová,“ povedala. „Pani Newtonová, toto je slečna Clare Greenoughová.“

„Dobrý deň.“ Clare sa nezabudla usmiať a ukázala na kreslo oproti. Miestnosť bola zariadená ako salón, aby sa podobné stretnutia mohli odohrávať vo všetkom pohodlí. Žena si sadla a pani Hicksová ich nechala osamote.

Clare si obzrela ženu. Zo zoznamu, čo jej poskytla pani Hicksová, vedela, že Selina Newtonová má štyridsaťsedem rokov. Nevyzerala na to. Mala tmavohnedé vlasy bez šedín, na okráhlej tvári len zopár vrások, ale skôr od smiechu ako od

mrzutosti, čo bol dobrý znak. V orieškovohnedých očiach žiaril príslub. Bola pekne oblečená, modernejšie ako Clare, a celkom príťažlivá. „Môžete mi o sebe niečo povedať?“ Chcela si ten príbeh vypočuť z jej vlastných úst, nielen prečítať na papieri.

Selina si premerala zle oblečenú ženu sediacu oproti. Mala voľné nemoderné šaty a nervózne žmolila obrubu. Pani Hicksová sa o novom mieste vyjadrila len neurčito. Povedala, že by Seline mohlo vyhovovať. Takže pohovor bol zložitejší ako zvyčajne. Selina čakala zvyčajnú zmes otvorenosti a pohrďania. Chcela sa dozvedieť čo najviac a získať dôveru, no na druhej strane si nepotrpela na podrobnosti.

„Pravdaže,“ začala Selina, „vydala som sa mladá za námorníka a po ôsmich rokoch som ovdovela.“ Nebolo treba dodať, na čo prišla asi mesiac po svadbe – že sa s ňou Ronald oženil, len aby získal opatrovateľku pre svoju chorú matku. A že väčšinu času bude tráviť na mori, a ani keď bude doma, nebude sa jej venovať. Selina doopatrovala jeho matku v roku, keď sa Ronald stratil kdesi pri austrálskom pobreží. Zostala bez peňazí, keď sa stará pani Newtonová pominula.

„Ani jedna naša rodina nemala veľa peňazí,“ pokračovala. Jej otec bol úradník, ale nepomohol jej. „Musela som si teda nájsť zamestnanie. Teta mi našla miesto opatrovateľky u staršej príbuznej. Zostala som pri nej až do smrti, potom som si našla ďalšie podobné miesto, a tak to šlo ďalej. Naposledy som pracovala u lady Harriet Vernleyovej, ale pred niekoľkými týždňami zomrela, bola chorá na pľúca. Mala osemdesiatjeden rokov a už dlhšie chorľavela.“ Selina zdôraznila posledné slová. Musí dať najavo, že o svoju zamestnávateľku sa starala naozaj vzorne.

Clare sa páčil jej hlas, hlboký a príjemný. Spôsoby mala priame a sebavedomé, nebolo v nich ani stopy po nervozite. To bolo dôležité. „Takže ste vždy pracovali u starších dám?“

Selina Newtonová prikývla. Väčšiu časť života naozaj strávila so staršími ženami, ktoré mali dosť peňazí, aby si mohli dovoliť spoločníčku. Predpokladala, že slečna Greenoughová má takú príbuznú, hoci nechápala, prečo to ešte nepovedala. No pani Hicksová jej naznačila, že to miesto by pre ňu mohlo byť zaujímavé, a nikdy doteraz ju nesklamala. „Mám viacero priaznivých odporúčaní,“ dodala Selina a zdvorilo sa usmiala.

Clare jej pozrela do očí a položila jednu z otázok, ktoré si vopred pripravila a ktoré mali ovplyvniť jej rozhodnutie. „Máte nejaké plány do budúcnosti?“

„Ja...“

„No časom, keď už nebudete môcť pracovať ako spoločníčka,“ dodala Clare. „Kvôli veku a podobne.“

Selina sa na ňu zahľadela. Táto hrozba visela nad každou ženou, ktorá prišla do tejto agentúry hľadať prácu – hrozba, že posledné roky stravia v nejakom zastrčenom útulku a budú musieť trpieť všetko, šetriť každé penny a modliť sa, aby to netrvalo dlho. Nikto o tom nehovoril. Alebo ak áno, len šepotom, akoby hlasno vyslovené slová mohli tú katastrofu priblížiť. Slečna Greenoughová bola chudá a bledá, ostýchavá a nedôverčivá, ale v zelených očiach jej svietilo zvláštne odhodlanie. Teraz čakala na odpoveď, ako keby položila úplne normálnu otázku.

Dobrá skúška, pomyslela si Clare – ako si človek poradí so strachom. Dobre vedela, aké to je, keď sa človek prebúdzajú po nociach celý stuhnutý a strach z neho vyciciava všetku nádej.

Selina sa jej zahľadela do vážnych očí a vyšla von s pravdou: „Ani jedna z mojich zamestnávateľiek na mňa nezabudla vo svojej poslednej vôli a niečo mi odkázala. Tie sumy som si odložila a pokračujem v tom ďalej, aby som na staré kolenná mala nejakú strechu nad hlavou.“ Suma, ktorú si našetrila, bola smiešna, ale to nemusí hovoriť nahlas.

Clare prikývla. Rozumná odpoveď. Azda našla osobu, akú potrebuje. „Hľadám spoločníčku,“ povedala.

Prečo inak by som tu bola? opýtala sa v duchu Selina. „Pre vašu starú mamu alebo...“

„Pre seba.“

Selina prekvapene zažmurkala.

„Mám sa práve predstaviť v spoločnosti, ale nemám rodinu ani známych, ktorí by ma sprevádzali.“

„Teda potrebujete gardedámu?“ Prečo jej pani Hicksová vôbec hovorila o tomto mieste? Takou činnosťou sa predsa nezaoberá. Mladé ženy, ktoré si hľadali miesto v londýnskej spoločnosti, potrebovali patróna, ktorý ich mohol predstaviť vo vyšších kruhoch. Selina sa pohybovala len na okraji takej spoločnosti – vlastne v neviditeľnom úzadí – nemala teda žiadny vplyv ani styky. Slečne Greenoughovej určite nepomôže.

Clare však o tom neuvažovala v takom svetle. „Skôr poradkyňu. Niekoho, s kým sa budem môcť radiť, aby som postúpila ďalej. Aj spoločníčku, akou ste boli.“ Clare si uvedomovala, že osamelý život by bol pre ňu neznesiteľný.

„Rozumiem.“ Napriek chválam pani Hicksovej sa Seline to miesto nepozdávalo. No predovšetkým sa bála, že nesplní všetky očakávania. Okrem toho atraktívna mladá žena ako slečna Greenoughová, ktorá mala dosť peňazí, aby si najala spoločníčku, sa určite čoskoro vydá. Selina si nechcela v takom krátkom čase znovu hľadať miesto. „Nemyslím, že sa hodím...“

Pri pohľade na jej nevôľu si Clare bola ešte istejšia, že našla tú pravú. Rozhodla sa ešte pre krok, ktorý pri predchádzajúcich kandidátkach neurobila: povedať jej viac o svojej minulosti. „Šesť rokov som pracovala ako guvernantka, takmer odvtedy, ako som skončila školu.“ Trochu sa usmiala, keď videla, ako prekvapene sa žena tvári. Ako často si guvernantka najíma spoločníčku? „No zrazu som nečakane prišla